

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/115/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6414206323
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Deáková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2018:6414206323.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Renáty Deákovvej a sudcov JUDr. Jany Haluškovvej a JUDr. Jozefa Zlochu ako členov senátu, v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s. r. o., Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpeného Advokátskou kanceláriou TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 36 613 843, proti žalovanému: V. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom L. Y., E. R. XX, XXX XX, zastúpenému JUDr. Rudolfom Fajbíkom, advokátom, so sídlom Advokátskej kancelárie v Banskej Štiavnici, Dobšinského 14, o zaplatenie 780,14 € s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 12C/210/2014-73 zo dňa 21.03.2016, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

II. Žalovanému **p r i z n á v a** nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol žalobu (prvý výrok) a žalobcovi uložil povinnosť nahradiť žalovanému trovy konania vo výške 353,11 € do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia (druhý výrok).

Z jeho dôvodov vyplýva, že vychádzajúc z ust. § 52 ods. 2, § 100 ods. 1 a § 101 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka žalobu zamietol z dôvodu premlčania nároku žalobcu. Žalobca sa domáhal uloženia povinnosti žalovanému zaplatenia sumy 780,14 € s poukazom na skutočnosť, že právny predchodca žalobcu so žalovaným dňa 25.04.2007 uzavrel zmluvu č. 18263597, na základe ktorej mu poskytol finančné prostriedky, ktoré sa žalovaný zaviazal uhrádzať riadne a včas. Na základe zmluvy o postúpení pohľadávok predmetná pohľadávka prešla na žalobcu a ku dňu postúpenia dlžná suma predstavovala 903,44 €. Žalovaný dňa 25.03.2014 zaplatil 43,30 € a dňa 28.04.2014 sumu 80,- €.

Žalovaný dôvodne namietol premlčanie celého nároku vzhľadom na skutočnosť, že žalobca zosplatnil dlh 02.02.2011, t.j. pred podaním žaloby viac ako 3 roky. Okresný súd vychádzal z ustanovení občianskoprávnej úpravy, posúdiac vec ako spotrebiteľský vzťah, kedy je potrebné vždy prednostne použiť ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Žaloba bola podaná na okresný súd dňa 23.05.2014, k vyhláseniu predčasnej splatnosti dlžného zostatku došlo 02.02.2011. Uznanie záväzku žalovaným považoval súd za neplatný právny úkon, pretože dohodu o uznaní za žalovaného podpísala jeho manželka, ktorá nebola účastníčkou konania; jedná sa preto o neplatný právny úkon.

O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1, § 149 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku, platného a účinného do 30.06.2016 (ďalej v texte aj „O.s.p.“).

2. Proti rozsudku okresného súdu podal prostredníctvom svojho právneho zástupcu v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Okresný súd nesprávne právne posúdil vec a nedostatočne zistil skutkový stav. Nesprávne aplikoval ustanovenia Občianskeho zákonníka, týkajúce sa premlčacej doby, pretože je potrebné aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka, keďže ide o zmluvu o úvere, a teda o absolútny obchodno-záväzkový vzťah aj napriek tomu, že jednou zo zmluvných strán je spotrebiteľ. Ak sa pre nesplnenie niektorého čiastkového záväzku stane splatným celý dlh, tak v zmysle § 392 ods. 2 Obchodného zákonníka plyní premlčacia doba od splatnosti nesplneného záväzku. Teda v prípade, ak bola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru pre nesplnenie niektorého čiastkového záväzku, tak plyní premlčacia doba od tohto vyhlásenia. K splatnosti úveru došlo 02.02.2011, premlčacia doba teda začala plynúť od 03.02.2011 a uplynula by až dňa 03.02.2015. Žalobný návrh bol podaný 23.05.2014, preto nárok žalobcu nemožno považovať za premlčaný ani len sčasti. Vzhľadom na uvedené žalobca žiadal, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu zmenil a žalobe v plnom rozsahu vyhovel, prípadne aby rozsudok okresného súdu zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Uplatnil si trovy prvostupňového aj odvolacieho konania, ktoré vyčíslil.

3. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu navrhol rozsudok okresného súdu v plnom rozsahu potvrdiť. Odvolacím dôvodom má byť nesprávne právne posúdenie veci súdom v otázke premlčania. S takýmto tvrdením nesúhlasí a považuje napadnutý rozsudok za vecne správny. Žalobca argumentuje judikatúrou Najvyššieho súdu SR, pochádzajúcou z obdobia pred 01.04.2015, kedy nadobudol účinnosť zákon č. 120/2014 Z.z., ktorým bolo novelizované ust. § 52 Občianskeho zákonníka v jeho odseku 2, podľa ktorého na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Uvedené dáva jednoznačnú odpoveď na otázku, ktoré ustanovenia o premlčaní majú byť použité. Poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4MCdo 17/2014 a 8MCdo 13/2014. Okrem inštitútu premlčania v odvolaní nie sú spochybnené žiadne iné závery okresného súdu. Navrhol rozsudok okresného súdu potvrdiť a uplatnil si trovy právneho zastúpenia v odvolacom konaní.

4. Žalobca sa k vyjadreniu žalovaného už nevyjadril.

5. Predmetné konanie začalo pred 30.06.2016. Dňa 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“), ktorý v § 470 ods. 1 ustanovuje, že tento zákon platí aj na konania, začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 C.s.p. právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

6. Krajský súd, ako súd funkčne príslušný (§ 34 C.s.p.), vec preskúmal v rozsahu určenom § 380 ods. 1, 2 C.s.p., bez nariadenia pojednávania v zmysle § 385 ods. 1 C.s.p. a rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1, 2 C.s.p. ako vecne správny v plnom rozsahu potvrdil.

7. Podľa § 387 ods. 1, 2 C.s.p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

8. Odvolací súd preskúmal odvolaním napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie; pretože je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný, pri posudzovaní veci sa zaoberal len námietkami, uvedenými v odvolaní a procesným postupom súdu prvej inštancie, ktorý predchádzal vydaniu napadnutého rozhodnutia z hľadiska, či v konaní došlo k vadám, ktoré by mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 380 ods. 2 C.s.p.). Súd prvej inštancie dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktoré aplikoval správne ustanovenia právneho predpisu a súčasne vec správne právne posúdil. Po preskúmaní veci na základe podaného odvolania žalobcu dospel krajský súd k záveru, že súd prvej inštancie v danej veci v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav veci, vykonané dôkazy vyhodnotil a svoje rozhodnutie aj dostatočne zdôvodnil; hodnotenie dôkazov zodpovedá obsahu znenia § 191 ods. 1 C.s.p. a dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie zodpovedajú § 220 ods. 2 C.s.p.. S dôvodmi rozsudku súdu prvej inštancie sa preto krajský súd stotožňuje a na tieto odkazuje.

9. Z obsahu spisu v prejednávanej veci je zrejmé, že právny predchodca žalobcu a žalovaný uzatvorili zmluvu o úvere - žiadosť o vydanie pôžičkovej karty Žolík, na základe ktorej poskytol právny predchodca žalobcu Všeobecná úverová banka, a.s. finančné prostriedky žalovanému, ktoré sa zaviazal vrátiť; dňa

01.04.2014 už so žalobcom po postúpení pohľadávky manželka žalovaného, ktorá nebola účastníčkou zmluvy o úvere ani stranou v spore, podpísala za žalovaného dohodu o uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky v splátkach; na takýto úkon nebola žalovaným nijakým spôsobom splnomocnená (viď č.l. 9 spisu); dňa 22.04.2014 podpísala rozhodcovskú zmluvu (č.l. 11), aj dotazník k dohode o uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky zo dňa 22.04.2014 (č.l. 12). V konaní nebolo sporné, že ku zosplatneniu predmetnej úverovej zmluvy došlo dňom 02.02.2011. Žalobca podal žalobu na okresný súd 23.05.2014. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa právo premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej; na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka; ak sa dlžník premlčania dovolá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať; podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je 3-ročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

10. Odvolanie žalobcu nie je dôvodné. Zo spisu okresného súdu vyplýva skutkový stav, ako je popísaný vyššie. Keďže sporná zmluva je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pretože žalovaný pri jej uzavieraní nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalobca, resp. jeho právny predchodca, konal ako dodávateľ, ktorého predmetom činnosti je práve poskytovanie finančných prostriedkov v zmysle úverových zmlúv, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia právneho poriadku o ochrane spotrebiteľa; súd prvej inštancie zo skutkových zistení správne dospel k právnomu záveru, že posudzovaný právny vzťah účastníkov konania je od samého vzniku právnym vzťahom, založeným spotrebiteľskou zmluvou. Žalobca bol od uzavretia zmluvy v postavení dodávateľa a dlžník v postavení spotrebiteľa. Uvedený právny vzťah spadá pod režim spotrebiteľského práva, pretože ide o spotrebiteľský úver, ktorý je potrebné posudzovať v zmysle zákona č. 258/2001 Z. z. a v zmysle ustanovení Občianskeho zákonníka. Žalobca v odvolaní poukázal na to, že vzťah medzi stranami sporu je vzťahom obchodnoprávnym, preto sa naň budú primerane vzťahovať ustanovenia Obchodného zákonníka. Takýto názor nie je správny. Predmetná zmluva medzi účastníkmi je nepochybne zmluvou typovou a žalovaný nepoužil premet plnenia na podnikanie; veriteľ je podnikateľom a predmet konania sa týka jeho podnikateľskej činnosti. S účinnosťou novely Občianskeho zákonníka, vykonanej zákonom č. 153/2004 Z.z., od 01.04.2004 sa posilnila právna ochrana spotrebiteľov aj na vzťahy spred jej účinnosti. Predmetná zmluva bola uzatvorená dňa 25.04.2007. Žalobca v odvolaní poukazuje na ustanovenia Obchodného zákonníka. Odvolací súd nijako nepopiera argumenty, že úver je absolútnym obchodom, napriek tomu v prejednávanej veci ide zároveň o zmluvu spotrebiteľskú s ohľadom na povahu zmluvných strán. Preto je nutné ju podrobiť prieskumu z hľadiska ustanovení o spotrebiteľských zmluvách, zakotvených v Občianskom zákonníku. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia, upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa použijú vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto zákona, sú neplatné. Prejednávaná vec je o spotrebiteľskej zmluve, ktorá je regulovaná osobitnou právnou úpravou, a to zákonom o ochrane spotrebiteľa a ustanoveniami Občianskeho zákonníka, resp. zákonom o spotrebiteľských úveroch. Ide o vzťah medzi obchodníkom a spotrebiteľom, ktorý prijíma úver na spotrebu; ide o typický občianskoprávny vzťah; úverovanie spotrebiteľa patrí medzi najfrekvencovanejšie občianskoprávne vzťahy. Týmto odvolací súd odpovedá na podstate jedinú odvolaciu námietku a síce, že predmetná vec spadá výlučne pod ustanovenia Obchodného zákonníka.

11. Okresný súd zamietol žalobu výlučne z dôvodu premlčania nároku. Premlčacou dobou sa rozumie časový úsek, v ktorom musí byť právo vykonané, inak môžu nastať účinky premlčania podľa § 100 Občianskeho zákonníka. Premlčacia doba je ustanovená konkrétnym časovým úsekom, ktorý má určený začiatok plynutia. Dĺžku premlčacej doby určuje zákon a pod sankciou neplatnosti nemožno túto dobu v občianskoprávných vzťahoch zmeniť ani dohodou strán. Jej uplynutím dochádza k právnym účinkom premlčania (zníženie možnosti vynúteného splnenia práva). Premlčacie doby majú spravidla objektívnu povahu, začínajú od určitých skutočností a sú nezávislé od vôle a vedomia dlžníka. Ustanovenie § 101 Občianskeho zákonníka upravuje všeobecnú premlčaciu dobu v dĺžke 3 rokov. Trojročná premlčacia doba plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz; za tento deň sa všeobecne považuje deň, keď sa právo mohlo po prvý raz uplatniť na súde, teda len čo mohol byť dôvodne podaný návrh na začatie konania na súd (actio nata). Ide o objektívnu možnosť vykonať právo bez zreteľa na to, či oprávnená osoba - veriteľ by mohol právo subjektívne vykonať alebo nie, t.j. či oprávnený subjektívne vedel alebo nevedel o svojom práve. Prvým dňom, kedy sa právo mohlo vykonať, je spravidla deň splatnosti pohľadávky. Splatnosť dlhu začína spravidla dňom, keď mal dlžník začať s plnením dlhu.

Premičacia doba plynutie odo dňa, ktorý nasleduje po dni splatnosti dlhu. Ak splatnosť dlhu nebola dohodnutá a ani inak určená, začína premičacia doba plynúť dňom nasledujúcim po tom, keď dlh vznikol.

12. V prejednávanej veci bolo potrebné po aplikácii ustanovení Občianskeho zákonníka použiť aj premičaciu dobu, vyplývajúcu z Občianskeho zákonníka a síce v trvaní 3 rokov; nebolo sporným, že k vyhláseniu predčasnej splatnosti dlžného zostatku došlo dňom 02.02.2011; túto skutočnosť nespochybnil ani žalobca vo svojom odvolaní; žaloba bola podaná na okresný súd až dňa 23.05.2014, t.j. po uplynutí 3 rokov. Z uvedeného vyplýva, že žalobca podal žalobu po uplynutí premičacej doby, preto jeho žalobu okresný súd správne zamietol. Nič na tom nemení ani skutočnosť, že žalobca predložil spolu so žalobou dohodu o uznaní dlhu, resp. rozhodcovskú zmluvu; obidva tieto listinné doklady sú neplatné vzhľadom na to, že ich nepodpisoval žalovaný, ktorý uzatváral úverovú zmluvu, ale jeho manželka, ako bolo zistené vykonaným dokazovaním.

13. Rozhodnutie súdu prvej inštancie je v plnom rozsahu správne, preto ho krajský súd potvrdil; neboli splnené zákonné podmienky na jeho zmenu, ani zrušenie. Rozhodnutie je správne aj vo výroku o trovách konania, osobitne odvolaním nenapadnutým, zodpovedá ustanoveniam § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 O.s.p..

14. Podľa § 262 ods. 1 C.s.p. o nároku na náhradu trov konania rozhodne súd aj bez návrhu v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Odvolací súd, aplikujúc ustanovenie § 255 ods. 1 C.s.p., pretože ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie, v zmysle § 396 ods. 1 C.s.p. rozhodol tak, že v odvolacom konaní v celom rozsahu úspešnému žalovanému priznal proti neúspešnému žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, a to samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

15. Senát krajského súdu prijato toto rozhodnutie pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2, druhá veta C.s.p.). Senát krajského súdu prijato toto rozhodnutie pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2, druhá veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.); dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C.s.p. (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je
a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).